

Mål nr. P 1641-23

Till:
Mark- och miljödomstolen

Yttrande till mark- och miljödomstolen

IGELBODA 55:1 (TORSVÄGEN 30) Åtgärdsföreläggande vid vite avseende stationsbyggnaden på fastigheten Igelboda 55:1

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) har förelagts att inkomma med yttrande i rubricerat mål. Med anledning av föreläggandet vill nämnden framhålla följande.

De synpunkter som framförts i samband med överklagandet handlar om att nämnden inte kan åtgärdsförelägga AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) att vidta åtgärder gällande Igelboda stationshus. Detta då det är oskäligt på grund av att åtgärderna är för omfattande och kostnadskrävande samt att byggnaden enligt SL är ett fallfärdigt hus som inte kan förväntas ha de egenskaper som avses i 8 kapitlet 4 § plan- och bygglagen (2010:900). På grund av att det visuellt utifrån inte är möjligt att se att byggnadens hållfasthet brister i underhåll anför SL att krav därmed inte kan ställas på byggnadens hållfasthet.

Nämnden vidhåller sin ställning i sak. Igelboda stationshus är en viktig del av den kulturmiljö som Saltsjöbanan utgör, där de kvarvarande stationsbyggnaderna är historiskt betydelsefulla för de platser och samhällen de tillhör. Igelboda stationshus bedöms vara en sådan kulturhistoriskt särskilt värdefull byggnad som avses i 8 kapitlet 13 § plan- och bygglagen.

Nämndens tidigare beslut att neka rivningslov har vunnit laga kraft. Beslutet innebär att nämnden har bedömt att stationshuset ska bevaras med anledning av byggnadens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värde. Stationshuset har bedömts ha bevarandevärde och enligt nämndens mening kvarstår denna bedömning än idag.

Nämnden bedömer fortsatt att SL har faktisk och rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Det allmänna intresset av att byggnaden hålls i vårdat skick och underhålls väger fortsatt tyngre än SL:s enskilda intresse av att inte behöva utföra åtgärderna.

Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om bärförmåga, stadga och beständighet i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt. Om



byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras enligt 8 kapitlet 4 § första stycket 1 och 14 § första och andra styckena plan- och bygglagen. Med underhåll menas åtgärder som vidtas i syfte att bibehålla eller återställa en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde enligt 1 kapitlet 4 § plan- och bygglagen. Det är således en fastighetsägares ansvar att ta hand om sin byggnad och anpassa underhållet efter byggnadens kulturhistoriska värden. Att en fastighetsägare underlåtit att underhålla en byggnad kan inte utgöra skäl till att slippa underhålla eller utföra åtgärder på grund av byggnadens skick.

Nämnden vill även framföra att kravet på en byggnads hållfasthet inte är beroende av om en brist är synlig utifrån eller inte, på så sätt som SL anför. Kravet på bärförmåga innebär i första hand att person- och egendomsskador i största möjliga utsträckning ska förhindras. Kraven i 8 kapitlet 4 § plan- och bygglagen har även preciserats i 3 kapitlet 7 § plan- och byggförordningen (2011:338) där det bland annat framgår att ett byggnadsverk ska vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att den påverkan som byggnadsverket sannolikt utsätts för när det byggs eller används, inte leder till att byggnadsverket helt eller delvis rasar. Vidare ska det inte leda till skada på andra delar av byggnadsverket, dess installationer eller fasta utrustning till följd av större deformationer i den bärande konstruktionen. Att en byggnads hållfasthet därmed skulle spela mindre roll om det inte är synligt utifrån håller nämnden inte med om.

Nämnden vill med anledning av ovanstående framföra att det SL har anført i överklagandet inte föranleder någon annan bedömning från nämndens sida.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Johan Krogh
ordförande

Maria Melcher
enhetschef